

Vergi Bülteni 2024/25

Yeni Gecikme Zammı, Gecikme Faizi, Pişmanlık Zammı ve Tecil Faizi Oranı

21 Mayıs 2024

Özet

21 Mayıs 2024 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan;

- Cumhurbaşkanî Kararıyla, gecikme zammı oranı aylık %4,5 olarak yeniden belirlenmiştir. Yasal düzenleme gereği, gecikme zammı oranının değişmesiyle birlikte, gecikme faizi oranı ve pişmanlık zammı oranı da %4,5 olmuştur.
- Tahsilat Genel Tebliğiyle, tecil faizi oranı yıllık %48 olarak yeniden belirlenmiştir.

Kapsam

1. Yeni Gecikme Zammı Oranı

21.05.2024 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 20.05.2024 tarih ve 8484 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararıyla, 6183 sayılı Kanun'un 51. maddesinde yer alan gecikme zammı oranı her ay için ayrı ayrı uygulanmak üzere %4,5 olarak yeniden belirlenmiştir. Böylece 14.11.2023 tarihinden beri yürürlükte olan aylık %3,5 gecikme zammı oranı, %4,5'e çıkmış olmaktadır.

Karar 21.05.2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Gecikme zammı uygulamasıyla ilgili ayrıntılı açıklama yapılması gerekli görülmemekle birlikte, aşağıdaki özet bilgilerin hatırlatılmasında yarar görülmüştür:

- Ay kesirlerine isabet eden gecikme zammı günlük olarak hesaplanır. Hesaplama 1 ay 30 gün olarak dikkate alınır ve günlük gecikme zammı oranı, (aylık oran/30) formülüyle bulunur.
- Tam aylar için gecikme zammı aşağıdaki formülle hesaplanır:

Gecikme zammı tutarı = Aylık gecikme zammı oranı x ay sayısı x gecikme zammı uygulanacak tutar

- Ay kesirleri için gecikme zammı aşağıdaki formülle hesaplanır:

Gecikme zammı tutarı = Günlük gecikme zammı oranı x gün sayısı x gecikme zammı uygulanacak tutar

- Gecikme zammı oranının yeniden belirlendiği hallerde, zammın hesaplanmasında aşağıdaki şekilde işlem yapılır:
 - Aylık esasa göre gecikme zammının hesaplandığı bir aylık süre içindeki bir tarihte oran değişikliği yapılırsa, bu bir aylık sürenin tamamına eski oran uygulanır.
 - Ay kesirleri için zammın hesaplanması günlük esasa göre yapılırsa, Cumhurbaşkanlığı kararının yürürlüğe girdiği gün dahil olmak üzere daha sonraki günler için yeni oran, yürürlük tarihinden önceki günler için ise eski oran dikkate alınır.

2. Yeni Gecikme Faizi Oranı

Vergi Usul Kanunu'nun 112. maddesinde yer alan düzenleme nedeniyle, gecikme faizi gecikme zammı oranında uygulandığından, 8484 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararıyla yapılan değişiklik gecikme faizini de değiştirmiş olup, 21.05.2024 tarihinden itibaren uygulanacak gecikme faizi oranı %4,5 olmuştur.

Yasal düzenlemelere göre;

- Gecikme faizinin hesabında ay kesirleri dikkate alınmamakta,
- Gecikme faizi aşağıdaki formülle hesaplanmaktadır:

Gecikme faizi tutarı = Gecikme zammı oranı x ay sayısı x gecikme faizi uygulanacak tutar

3. Yeni Pişmanlık Zammı Oranı

Vergi Usul Kanunu'nun 371. maddesinde yer alan düzenleme nedeniyle, pişmanlık zammı gecikme zammı oranında uygulandığından, 8484 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararıyla yapılan değişiklik pişmanlık zammı oranını da değiştirmiş olup, 21.05.2024 tarihinden itibaren uygulanacak pişmanlık zammı oranı %4,5 olmuştur.

Yasal düzenlemelere göre;

- Pişmanlık zammı hesabında ay kesirleri tam ay sayılmakta,
- Pişmanlık zammı aşağıdaki formülle hesaplanmakta,

$\text{Pişmanlık zammı tutarı} = \text{Ödeme süresi geçen vergi tutarı} \times \text{gecikme zammı oranı} \times \text{borcun normal vade tarihi ile ödendiği tarih arasında geçen ay sayısı.}$

- İdarece tarh edilen vergilerde ve tahakkuku tahsile bağlı vergilerde pişmanlık hükümleri uygulanmamakta,
- Pişmanlıktan ancak talebin yazılı olması halinde yararlanılabilmekte,
- Pişmanlık hükümlerinin uygulanması, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının kesilmesini engellemektedir.

4. Tecil Faizi Oranı

21.05.2024 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan Seri: C, 8 sıra no.lu Tahsilât Genel Tebliğiyle, 6183 sayılı Kanun'un 48. maddesine göre tecil ve taksitlendirilen kamu alacaklarına uygulanan tecil faizi yıllık %48 olarak yeniden belirlenmiştir. Böylece 14.11.2023 tarihinden beri yürürlükte olan yıllık %36 tecil faizi oranı, yıllık %48'e çıkartılmıştır.

Tebliğle belirlenen yeni tecil faizi oranı, Tebliğin yayımı tarihi olan 21.05.2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Buna göre;

- 21.05.2024 tarihinden itibaren yapılacak başvurulara dayanılarak tecil edilen kamu alacaklarına yıllık %48,
- Bu tarihten önce yapılan müracaatlara dayanılarak tecil edilecek olan amme alacakları ile bu tarihten önce tecil edilmiş ve tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olan amme alacaklarına, tecil şartlarına uygun olarak ödendikleri sürece müracaat tarihlerinden itibaren %24,
- Tebliğin yayımı tarihinden önce tecil talebinde bulunulmuş ve talep kabul edilerek tecil edilmiş amme alacaklarına yönelik tecilin ihlal edilmiş olması ancak, yeni talepler üzerine yeniden tecil yapılması (tecilin geçerli sayılması) halinde, Tebliğin yayımlandığı tarihe kadar eski tecil faizi oranında (%36), bu tarihten sonra ödenmesi gereken taksit tutarlarına ise %48,

oranında tecil faizi uygulanacaktır.

Tecil faizi uygulamasıyla ilgili ayrıntılı açıklama yapılması gerekli görülmemekle birlikte, aşağıdaki özet bilgilerin hatırlatılmasında yarar görülmüştür:

- Tecil ancak borçlunun yazılı başvurusu üzerine yapılabilmektedir. Borçlarının tecil ve taksitlendirilmesini talep eden borçluların, "**Tecil ve Taksitlendirme Talep Formu**" ile müracaat etmeleri gerekmektedir.
- Tecil, talep edilmesi halinde alacaklı kamu idaresi veya tahsil dairesi tarafından zorunlu olarak yerine getirilmesi gereken bir işlem değildir. Alacaklı idare, zamanında ödenmeyen kamu alacağı için icra takibine başlama veya icrayı devam ettirme halinde borçlunun **çok zor** durumda kalacağını öngörür ve takdir ederse, yasal düzenleme çerçevesinde alacağını tecil edebilir ve taksitlendirebilir.
- Tecil ve taksitlendirme talebinde bulunan borçluların "**çok zor durumda**" olup olmadıklarının tespitinde, likidite oranı kullanılmakta ve bu oran sonucunda tespit edilen çok zor durum derecesine uygun olarak tecil süresi belirlenmektedir. Bilanço esasına göre defter tutan borçluların çok zor durum halinin tespitinde kullanılacak formül aşağıdaki gibidir:

$$\text{Likidite Oranı} = (\text{Dönen Varlıklar} - \text{Stoklar}) / \text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar}$$

- Likidite oranının 1'den büyük olması durumunda borç tecil edilmemektedir.
- Likidite oranının 1 veya 1'den küçük ve 0,5'den büyük olması durumunda **12** aya kadar tecil yapılabilmektedir.
- Likidite oranının 0,5 veya 0,5'den küçük olması durumunda ise borçlar **24** aya kadar tecil edilebilmektedir.
- Tecil kural olarak **teminat** gösterilmiş olmak şartıyla yapılabilmektedir. Ancak borçlunun alacaklı tahsil daireleri itibarıyla tecil edilen borçlarının toplamı 50.000 lirayı geçmemesi halinde teminat şartı aranmamaktadır. Bu tutarın üzerindeki borçların tecilinde, gösterilmesi zorunlu teminat tutarı 50.000 lirayı aşan kısmın yarısıdır.
- Herhangi bir haciz uygulaması olmadan tecil edilen borçlar için alınan teminatlar; tecil şartlarına uygun olarak yapılan ödemeler sonucunda kalan tecilli borç tutarının, zorunlu teminat tutarının altına inmesi durumunda yapılan ödemeler nispetinde ve bölünebilir nitelikte olması şartıyla iade edilmektedir.
- Tecil faizi oranı yıllık olarak belirlenmekte, basit faiz usulü kullanılarak başvuru tarihinden ödeme tarihine kadar geçen süre için ödenecek taksit tutarları üzerinden hesaplanmaktadır.
- Tecil faizinin hesaplanmasında kullanılan basit faiz usulü formülü aşağıdaki gibidir:

$$\text{Tecil Faizi} = (\text{Taksit Tutarı} \times \text{Yıllık Tecil Faizi Oranı} \times \text{Gün Sayısı}) / 36.000$$

- Tecil ve taksitlendirme talebinde bulunanların, tecil edilen borçlarını taksit ödeme sürelerinden önce ödemesi mümkündür. Bu durumda, erken ödenen tutara, tecil müracaat tarihinden ödemenin yapıldığı tarihe kadar geçen süre için tecil faizi hesaplanır.
- Tecil ve taksitlendirilmiş borçlar çeşitli nedenlerde tecil şartlarına uygun olarak ödenemeyebilir. Bu durumda, tecil ihlal edilmiş sayılmaktadır. Tecil şartlarını ihlal edenlerin, tecilin geçerli sayılması için tecile yetkili makamlara yapacakları başvuru üzerine bu makamlarca gerekli değerlendirme yapıldıktan sonra tecilin geçerli sayılmasına karar verilebilir.

- Tecil şartlarının ihlal edilmiş olması, gerekli şartların oluşmuş olması halinde daha önce tecil edilmiş olan alacağın yeniden tecil edilmesine engel değildir.
- Tecil edilen borç tutarının % 10'u ödenmedikçe borçluya, ilgili tahsil dairesine borcu bulunmadığını gösteren yazı verilmemektedir.
- Aşağıdaki vergiler tecil edilmemektedir:
 - Geçici Vergi
 - Özel Tüketim Vergisi
 - Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi
 - Özel İletişim Vergisi
 - Harçlar.

Katma değer vergisi borçları, 2016/2 sayılı Tahsilat İç Genelgesinde belirlenen koşullar ve sınırlar çerçevesinde tecil edilebilmektedir.

5. Dönemler İtibariyle Gecikme Zammı, Gecikme Faizi ve Pişmanlık Zammı Oranları

GECİKME ZAMMI, GECİKME FAİZİ VE PİŞMANLIK ZAMMI ORANLARI			
Dönem	BKK/Cumhurbaşkanı Kararı		Oran (%)
	Tarih	No	
12.11.2003 – 01.03.2005	03.11.2003	2003/6345	4
02.03.2005 – 20.04.2006	23.02.2005	2005/8551	3
21.04.2006 – 18.11.2009	03.04.2006	2006/10302	2,5
19.11.2009 – 18.10.2010	02.11.2009	2009/15565	1,95
19.10.2010 – 04.09.2018	12.10.2010	2010/965	1,40
05.09.2018 – 30.06.2019	04.09.2018	62	2
01.07.2019 – 01.10.2019	29.06.2019	1266	2,5
02.10.2019 – 29.12.2019	01.10.2019	1592	2
30.12.2019 – 20.07.2022	30.12.2019	1947	1,6
21.07.2022 – 13.11.2023	20.07.2022	5801	2,5
14.11.2023 – 21.05.2024	13.11.2023	7782	3,5
21.05.2024 –	20.05.2024	8484	4,5

6. Dönemler İtibariyle Tecil Faizi Oranları

TECİL FAİZİ ORANLARI		
Dönem	Oran (Yıllık %)	Yasal Düzenleme
04.03.2005 – 27.04.2006	30,00	434 seri no.lu Tahsilât Genel Tebliği
28.04.2006 – 20.11.2009	24,00	438 seri no.lu Tahsilât Genel Tebliği
21.11.2009 – 20.10.2010	19,00	Tahsilât Genel Tebliği Seri: C Sıra No: 1
21.10.2010 – 05.09.2018	12,00	Tahsilât Genel Tebliği Seri: C Sıra No: 2
06.09.2018 – 24.10.2019	22,00	Tahsilât Genel Tebliği Seri: C Sıra No: 3
24.10.2019 – 29.12.2019	19,00	Tahsilât Genel Tebliği Seri: C Sıra No: 4
30.12.2019 – 20.07.2022	15,00	Tahsilât Genel Tebliği Seri: C Sıra No: 5
21.07.2022 – 13.11.2023	24,00	Tahsilât Genel Tebliği Seri: C Sıra No: 6
14.11.2023 – 20.05.2024	36,00	Tahsilât Genel Tebliği Seri: C Sıra No: 7
20.05.2024 –	48	Tahsilât Genel Tebliği Seri: C Sıra No: 7

İlgili Karar ve Tebliğ metinlerine aşağıdaki bağlantılar yardımıyla ulaşabilirsiniz.

- [Amme Alacakları İçin Uygulanan Gecikme Zammı Oranının Yeniden Belirlenmesine İlişkin Karar \(Karar Sayısı: 8484\)](#)
- [Tahsilat Genel Tebliği \(Seri: C Sıra No: 8\)](#)

Saygılarımızla,

Recep Bıyık
Mevzuat Eğitim ve Araştırma Başkanı
E-posta: recep.biyik@pwc.com